

TELEGRAFULU ROMANU

Telegraful eșe de două ori pre septembra:
Duminică și Joi'a. — Prenumeratunea se
face în Sabiu la expeditură foie, pre afară la
c. r. posteu bani gata prin scrisori francate,
adresate către expeditură. Prețul prenumera-
tiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a.
ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 29.

ANULU XXII.

Sabiu in 14/26 Aprilie 1874.

Dorită consolidare națională începe să devină săptămână și la noi români. O salutăm din inimă. Cu alta ocasiune despre obiectul acesta mai pre largu.

Sinodul archidiecesanu.

Siedintă IV.

(in 10 Aprilie.)

Dupa autenticarea protocolului din siedintă trecută

Presidiul prezinta literele credenționale ale deputatului I. Gramă alesu în cercul VI și petițiunea acestuia de a se dispensa de participarea la siedintele sin.

Literele credenționale se trecu la comisiunea verificătoare și petițiunea la comisiunea petiționară.

Petițiunea dep. cler. Part. Trombitasius pentru dispensarea de siedintele sin.

Petițiunea lui I. Codru Dragusianu asemenea pentru dispensarea de siedintele sinodului;

Petițiunea lui Ioan Fulea pentru placidarea unei remunerări din orăcare fondu archid. pentru conducederea oficiului de caietul la școalele normale gr. cat., mai departe la școalele normale, gimnasiale și reali de confesiunea luterană — din Reginulu sasescu;

Petițiunea deput. Vas. Bozduou pentru dispensarea de siedintele sinodale.

Aceste petiții se trecu tōte la comisiunea petiționară.

Petițiunea comitetului paroch. din Lancremu referitoră la declararea parochiei Lancremu de parochia de clasă a II cu doi preoți.

Se trecu la comisiunea pentru regulairea parochielor.

Petițiunea parochului Zach. Crisianu din Siardu protopresbiteratului Ternavei de susu pentru placidarea unui ajutoriu din ajutoriul imperatescu

Se trecu la comisiunea petiționară.

Proiectul Venerabil Consistoriu archid. privitor la statorarea unei modalități mai potrivite pentru acoperirea diuranelor deputatilor sinodali și congresuali

Se trecu la comisiunea pentru bugetul sinodului.

Deputatul Branice propune, că sinodul să-si exprime protocolarmente condoliția pentru repausarea fostului deputat cleric. Nic. Podoreanu.

Sinodul d'impreuna cu Escentia Sea Inaltu Présantitulu domnu Archieppu și Metropolitul Procopiu aduce prin sculare memorie defunctului unu: „Fia-i vierăna usioră!“

Mai departe M. Branice prezinta urmatoreea propunere:

Considerandu ca in o parte a archidiecesei cările funduare s'au publicato si cu finea anului curint voru sa iute definitiv in vietia; considerandu ca comisiunile localisatorie au introduso realitatele bisericesci, donate bisericeloru prin păr legate si astătorie in usufructul pretilor sub titlulu cărtie funduari:

Biserica gr. or. N. N.

Oficiul parochialu N. N.

Considerandu ca prin acestu titlu introdusu de comisiunile localisatorie in cările funduare se da dreptu oficiului parochialu respective unu dreptu de proprietate, care stă in contradicție cu lterele donationali, pre cāndu oficiului parochialu i este concesa numai servitutea asupr'a usufructului acestoru realități, facu urmatoreea propunere:

Venerabil Sinod decide a se insarcină Venerabil Consistoriu archid. spre a face disputatiile necesarie, că respectivelor comitete bisericesci sa reclameze la tempu deschis, că sa se indrepte titlulu, sub care se află introduse realitățile in

cărtile funduare in modulu șemantului: Biserica gr. or. N. N. că proprietărea. Oficiul parochialu gr. or. N. N. că usufructuaru.

Se trecu la comisiunea pentru puneri cu inviatuine, că sa se raporteze asupr'a propunerei din cestiuue in siedintă prossima a sinodului.

Deputatul Par. Nicol. Popa' aduce la cunoștința sinodului, ca comisiunea ad hoc să a terminat lucările si este gata a referă.

Se ia spre sciință.

Deputatul Iacobu Bolog' a relatiunéza, ca la comisiunea verificătoare a mai incursu unu actu de alegere si ca comisiunea este in placu'a pusetiune de a poté raportá dumai decătu in privința lui.

Referintele Siandrucetcesc raportulu comisiunei verificătoare si recomanda sinodului verificarea deputatului clericale Sim. Popu Moldovanu, alesu in cero. XIV.

Sinodul accepta raportulu comisiunei verificătoare, de chiarandu de verificata pre deputatulu Sim. Popu Moldovanu.

Referintele comisiunei ad hoc Dr. I. Borci'a da cetire urmatorulu

Raportu:

Raportulu Consistoriului arch. că senatu bisericescu archid. dta 4 Aprilie 1874 Nr. 872/B. ce s'au predatu acestei comisiuni ad hoc in siedintă sinodului archid. din 8 Aprilie 1874, cuprinde in sine trei părți generali, si adeca:

I. Aretarea despre mōrtea Archiepiscopului si Metropolitului Andreiu Baronu de Siagun'a.

II. Ocărmuirea archidiecesei in tempu veduvie scaunului archiepiscopescu.

III. Alegerea noului Archiepiscopu si Metropolitu.

In partea I se cuprindă:

1) Dorerōs'a descoperire oficiosa către sinodu despre repausarea in Domnulu a Archiepiscopului si Metropolitului Andreiu intemplata la 16 Iunie 1873 in resedintă metropolitana la Sabiu, de unde la 20 Iunie s'au condusu remasitile spre inmormantare la biserica cea mare din Resinari, lăngă carea s'au inmormantat in 21 Iunie, facendu-se tōte acestea intogmai dispositiunilor ultime ale repausatului.

Lăngă acesta aretare se include circulariul Consistoriului esmisu către archidiecesa despre tristă intemplare si unu Necrologu tiparit si compus de către Archimandritulu si Vicariulu archiepiscopu Nic. Popa', in care se descrie vietia cea exemplara si faptele cele mari ale repausatului.

2) Dispositionile ultime ale repausatului Archieppu si Metropolitul aclusu in tipariu lăngă raportu si adeca:

a) Testamentulu scrisu din 1 Augustu 1871 in carele pre lăngă prescrierea unui simplu ceremonial de ingropaciune si pre lăngă lasarea unor legate pentru servitie, dispone despre intrég'a sea avere astătorie in posessiunea sea privată, pre carea intrég'o donéza archidiecesei noastre, spre scopuri bisericesci scolari confessiuniali si filantropice, prelipse expresu de către insusi testatorulu, care singuru tractează aceasta avere a sea in două părți adeca: fondulu tipografiei si cealalta avere a sea, spre a căroru administratiune instituita priu testamentu că o comisiune deosebita, de a căroru președinte desemnăza pre actualulu urmatorio in scaunulu archiep. si resp. pre locuieșteoriul acestuia si apoi prescrie modalitatea reintregirei comisiunilor, precari le insarcină a face raporturile cu

viintiose despre administrarea loru la siedintă nodulu archidiecesanu.

b) Codicilul repausatului Metropolit din 3 Iuliu 1867, prin carele o suma ascurata pre vieti a lui de 100,000 fl. o donéza pre jumetate metropoliei noastre spre scopulu a două insintiande episcopii, iera cealalta jumetate pre sem'a a două fonduri ale archidiecesei si adeca a fondului Pantazianu si a celui a bisericelor serace, in părți egale.

c) In urma codicilulu dta Trei-Ierarchi 1873 prin carele maresce unele legate din testamentulu din 1 Augustu 1871 si lasa inca altele legate mai mici pentru servitie de cari s'au bucurat in decursu bōlei ultime.

Lăngă acestea documente se alatura in susu amintitulu raportu consist. Raportulu fiscalului consistorialu Dr. I. Borci'a, in care dimpreuna cu documentele atengătoare se descrie cu de amerontulu intregu istoriculu pertractării massei ereditarie decursu pāna in dilele de fată, de unde se vede: ca Consistoriulu arch. de locu după mōrtea templata s'au ingrijit pentru ascurarea averei remase, si prin intrevirea tribunalului regiu din Sabiu, la carele fu reprezentat prin fiscalulu consistorialu, a med locita a se face inventarea intregei averi remase, vinderea acelor objecte prin licitație publica, ce s'au depus de insusi testatorele a se vinde; s'au ingrijit mai de parte de urgarea pertractării remasitiei, de platirea legatelor, de incasarea sumei ascurate de 100,000 fl., carea se afla dejă in administrarea consistoriului, si de tōte cele ce s'au vediut a fi necesarie, pentru a se ajunge transpunerea legală a remasului in posessiunea si administratiunea celor chiamati de insusi testatorele.

Testamentele si codicele amintite originale s'au predatu tribunalului regiu din locu spre intrebuintare oficiosa după acele s'au deschis, desigilat si publicat in siedintă Consistoriului plenariu, si prin acēsta predare cu rezerva de a se recere după finirea pertractării massei, s'au inlesnitu corsulu pertractării si s'au complanat si diferintă despre competintă escata intre Consistoriu si tribunalulu regiu din locu, care apoi, in urmă recursului fiscalului consist. prin inaltă Curia reg. că curte de casatiune s'au deslegat intr'acolo, ca pertractarea massei ereditarie si transpunerea ei se tiene de competitintă tribunalului reg., care este in dreptu a cere si testamentele originali spre intrebuintare oficiosa, eraa Consistoriulu a fostu in dreptu a desch de si a publica testamentele, apoi a le pastră in archivulu seu.

De presentu suntu de a se mai face prin fiscalulu Consist. raportele ultime cerote de legea civ. către tribunalulu regiu (Endausweis und Nachlass-Nachweisung) in cari se va aperă mass'a ereditaria si de platirea tacselor de transpozitione, in sensulu legilor statului si apoi va urmă transpunerea (Einantwortung).

Altcum tōta avereă despre carea se dispune in testamentu si este in inventariul compusu chiaru de insusi testatorele si subscrisu de elu, se afla de faptă sub ingrijirea Consist. arch. si resp. fondulu tipografiei sub administratiunea comisiuniei resp. si numai restulu de 7590 fl. 27 cr. v. a. ce a remas din pretiul objectelor vendute in suma de 12707 fl. 21 cr. după platirea legatelor (afara de a legatului ce compete gradiniului cu 400 fl. carele pentru unele dificultăți dejă delaturate s'au antecipat cu alte fonduri) si după detragerea spe-

tră celelalte părți ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime si terii straine pre anu 12 1/2 fl. anu 6 fl.

Inseratul se plătesc pentru întă' ora cu 7 cr. sirul, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia' repărie cu 3 1/2 cr. v. a.

selorui comisiului judicalu liquidate de către tribunalu cu 188 fl. 70 cr., se alla depuse in easa de pastrare Sibiana.

Nomai pretensiunile celor doi medici pentru servitile med. facute in bōla repausatului sfara de legatele lasatelor in testamentu, perenduse a fi prea mari, nu s'au platit ci se afla inca in pertractare, din care cauza se mai poate amâna finirea pertractării.

De acum inse se poate vedé atât, ca averea întrăga remasa, despre care dispune testatorele in testamentu si codicele constă in bani gata si cherhia de pretiu la 103.500 fl. in pretiul obiectelor vendute 12.707 fl. 21 cr. v. a. in suma de ascuratiune 100,000 fl. in fondulu instructu dejă predat nouui nostru Archeppu si Metrop., in fondulu tipografiei si in biblioteca lasata archidiecesei se suie de parte preste 300,000 fl. despre carea inse se va poté face raport de datele după urmată transponere din partea tribunalului regiu si după introducerea regulată a administratiunei prin comisiunile resp. testamentarie.

Comisiunea in urma acestei dispozitii a părții intă' din raportulu Consistoriului astă de bine a face urmatorele propuneri:

La I p. 1) La descoperirea oficiosa despre casula mortiei a prea iubitului si neuitatului nostru Archeppu si Metrop. Andreiu baronu de Siagun'a, cu privire la perderea cea mare, ce a suferit prin acesta morte Archidecesa si intrég'a Metropolia a noastră, luându in consideratiune faptele repausatului cele mari si nenumărate tinctoare la binele folosulu si inaintarea bisericiei si națiunii noastre, in toti ramii vietii, si care sunt de obicei cunoscute, si cu prelejul mortiei sale, din nou pre scurtu insirat in Necrologu.

Avandu comisiunea in vedere vieti a ea exemplara a morelui defunctu si direcționile luate si urmate de elu spre acele scopuri sublimi si cu atâtate rezultate mari incoronate si avandu inaintea ochilor folosulu cele mari ce au lasat elu posteritatei, după ce sinodulu arch. in siedintă de altărt eri si au exprimat la protocolu profund a sea dorere pentru perderea acestui barbatu prea meritatu, neuitat si mere, comisiunea astă de necesariu, că si noi, pre cătu no stă in poterile noastre se punem monumentu intru aducerea aminte perpetua de acelu barbatu tramis u nou de provedintă, si propune:

Că sinodulu archidiecesanu intru eternisarea numelui Marei Andrei, antaiului Archeppu si Metropolitului românilor de relegea gr. ort. din Transilvania si Ungaria după restaurarea vechii noastre metropolie prin elu insusi, declarându acestu sinodu ca atât numele acestui repausatului archiepastorii lui va pastră pentru totu viitorul in sancta aducere aminte, precum si faptele si lucrările lui si direcționea data de elu bisericiei noastre, o va privi de unu modelu in venitoriu, conclude si oodatul:

1. Ca in totu anu la diau a săntu lui Apostolu Andreiu, in sia-care biserică din archidiecesa sa se serbeze uno paraștău pentru sufletul marei defuncții in eternu.

2. Că sa i se radice si asieze la unu locu, ce se va determină mai taridu, unu monument corespondentului si adeca prin contribuții benevolu. Cu punerea in lucrare a acestor două concluzii sa se insarcinedie Consistoriulu archidiecesanu si acele sa se comunice si cu sinodele eparchiilor sufragane si sa

se aduce la cunoștința congresului nostru proximă nation. bis.

X. Că institutulu siminariului pedagogic-teologic din Sabiu, că unul din actele marelui ale neobositelor starunie și sacrificie a le repausatului, se poarte de aici incolo numirea de „Seminarul Andreianu“.

Cu privire mai departe la ultimele dispozitii ale marelui și generosului defunctu, carele pre lângă visteriile adunate în vietia pentru biserica sea, și după moarte au înzestratua acea biserica și pre credinciosii ei cu întreagă avere a sa, asiă și cu acelui institutu, alături de tipografiei, creatu de către repausatul pre spesele sele, încă la anul 1850 pentru educațiunea și cultură poporului seu și a națiunii române în genere, despre carele insuși testatorele dice: tipografia „carea păsa la moarte o amu grigilu și administratul și numai Ddieu scie cu câte greutăți o amu aperat“ și pre carea elu a numit „Tipografia archidieceseana“ în urmă acestora se propune:

Sinodul archid. cu profunda mulțumire și recunoștința primește acele doruri generoase ale **Marelui Andreiu** și otarește: ca testamentul precum și totă dispozitiunile ultime ale lui să se sustină pentru totu-déună neatacate și să se procedă în venitoriu intogmai dispozitiunilor cuprinse în acelea; fără avere de sub puncto III al testamentului din 1 August 1871 să se numească de aici înainte „Fundatiunea Siaguniana“.

Dispozitionile ultime să se inclaudă la protocolul sinodalu.

În privința celor-o-lalte puncte răspuse mai susu atingătorie de pertracătoare massee ereditarie se propune:

Sinodul arch. se ia spre îndestinătorea cunoștința raportulu consistorialu remanendu în grigea consistorialu finirea pertractării, fără în privința pretenziunilor medicilor repausatului, că nu cumva prin aceleia să se amane finirea pertractării, să complanedie consistoriul locului pre calea păcei.

A II-a parte a raportului consistorialu se referescă la conducerea archidiecesei pre tempulu veduviei scaunului arch și la continuarea nestramatata ulterioară a trebilor archidiecesei, facute prin consistoriul arch sub presedintia Archim. și Vicariului arch. Nic. Popa.

Considerandu că consistoriul arch sub conducerea Vicariului archiep., a celui barbatu, care a fostu aproape dōuă diecen'e mâna de ajutoriu **Marelui Andreiu**, de a cărui deplina incredere s'a bucurat păna la moarte acestoia, a continuat și pre tempulu veduviei scaunului archiep. trebile archidiecesei fără interrupere și stagnare după neclatină orăne de ei înainte și atâtă in ceea ce privesc moarte și remasul **Marelui Andreiu** cu cea mai mare acuratetă s-a îngrijit pentru satisfacerea vointei testatorului și ascurarea lasamentului, spre foșoulu archidiecesei și metropoliei noastre, cătu și în privința reocupării scaunului archiep. și metrop. a datu mâna de ajutoriu pentru împlinirea celor prescrise în statutula organică asiă comisiunea propune:

Sinodul arch. și esprima la protocolu cunoștința sesiunii consistorialu arch, cătu și presedintelui seu ordinariu pre tempulu vacanței, Archimondritului și Vicariului archiep. Nicolau Popa.

A III-a parte a raportului consist. se referescă la reintregirea scaunului veduvit archiep. și metr., prin alegerea Excelenței Sele înaltu Santitului Archieppu și Metropolitul **Procopiu Ivacicoviciu**, carea s'a facutu prin congresulu nostru nat. bis. electoralu tenuu în 26 Aug. 1873 la Sabiu, și s'au aprobatu în 17 Sept. 1873 de către Majestatea Seu c. r. apost. în carea di nouă Archieppu și Metropolitul au și potulu a-si începe funcțiunile sele.

Considerandu că pre basea statutului organicu, ce si l'a datu insuși Metropoliu noastră în congresulu seu, după art. dietulu 9 din 1868 și apoi s'au sanctionat prea gratiosu de către ees. apost. Majestate, de abia 2 luni au

trecutu dela moarte marelui Andreiu pâna la alegere și abia 3 luni pâna la întărirea alegerei de Archieppu și Metropolitul și continuarea funcțiunilor archip. împlindu-si exactu prescrisele canonice ale dreptu cred. biserice res. și asiă biserică nostra româna metrop. și arch., în privința ocăruii ei o vedem u în faptu după legă ajunsa la limanul doriatelor; considerandu ca reintregirea scaunului archiep. și metrop. s'a facutu în persóna barbatului doririlor, a Excelenței Sele Archieppu și Metropolitul **Procopiu Ivacicoviciu** carele nici o n'a întardat după prea înaltă intărire și ocupă scaunul bisericei și a-si începe funcțiunile sele mari, — Comisiunea se afia indemnata a propune:

1) Sinodul arch. în cea mai profunda omagialitate către tronul Majestăției Sele, și depune la protocolu cele mai umile multumiri pentru prea înaltă și prea grătășă îngrijire și priveghiere suprema a Majestăției Sele ces reg. apostolice **Franciscu Iosifu I** și a prea înaltului aceluia **regim** r. u. alu Majestăției Sele, preste drepturile și constitutionea bisericei noastre pre cari le vedem u scătate și susținute.

2) Sinodul arch. și esprima la protocolu bucuria sea cea mare pentru reocuparea scaunului vedovito prin Excelența Sele Archieppu și Metropol. nonalesu **Procopiu Ivacicoviciu** fostulu Episcopu alu Aradului și actualulu președinte alu acestui sinodu și intempiuându-ai în medilocul nostru cu lătă iubirea, lu asigură și pre venitoriu despre deplină sea incredere promitiendo-i spriginoiu seu în lătă afacerile spre binele și înaintarea bisericei noastre.

Excelența Sele Archieppu și Metropolitul declarando-se pre deplinu multumitul cu espunerea faptelor sericitului seu antecesor multiamesece prin cuvinte și membrilor sin. și comitentilor loru pentru iubirea cu carea a fostu imbrătăsiu la începutul pastoriștei sele, în fine recomandându-se pre sine și pre venitoriu iubirei manifestă implora dă la parintele cerescu daru așopră membrilor archidiecesei și dioceselor sufragane.

Aceste cuvinte parintesci fără intempiate din partea sinodului cu eschiamationi fragurose de „Sa trăiescă!“ — Ieră raportulu se primește fără nici o observație în generalu și speciale.

Deput. Par. Nicol. Popa a multamisecă sinodul în numele seu și alu înțegului Consistoriu pentru manifestațiile de incredere, privindu acestea de cea mai mare satisfacere morale pentru lucrările sele și ale consistorialu, mai departe și esprima acea convicție, că aceste manifestații ale membrilor sinodali stau în legatura strinsă cu convingerile archidiecesanilor și în urma promite, că și pre venitoriu va observă totu asemenea procedere.

Sinodul respondă dui oratoru cu aplaște insușită.

Excel. Seu Par. Archieppu și Metr. Procopiu multiamesece dui Vicariu arch. N. Popa pentru inteléptă și promptă conducere a guvernamentului archidiecesei sub tempulu veduviei împărăindu-binecuvîntarea archierescă.

Se ia spre sciinție între eschiamationi de: „Sa trăiescă Excel. Seu!“

La ordinea dilei urmează raportulu comisiunei petitionare.

Cu respectu la petitionea comunității bis. din Voromblu pentru a fi ajutorat de sinodu la acoperirea detorilor contrase pentru clădirea scălei confes. refer.

Rub. Patili a propune din partea comisiunei, să se transpună Vener. Consistoriu spre considerare cându se voru împărti ajutorile scălelor serace.

Deput. El. Macelariu propune reieptarea petitionei din lipa fondurilor.

Deput. N. Popa și I. cav. de Puscariu pledeză pentru propunerea comisiunei, carea punendu-se la votu se primește cu testulu: Se transpune Consistoriu spre considerare.

Relativu la rogarea parochului At. Onitic din Galatișteu, funginte de 30 ani,

pentru unu ajutoriu anuale de 150 fl. comisiunea propune transpunerea petitionei la Ven. Consistoriu spre considerare la împărtirea ajutorilor de statu.

Propunerea se primește.

La rogarea paroch. Aug. Cosma din Miko Ujfaluu pentru o subvenție anuale său de a i se concede concurreda la o parochie mai bună, comisiunea propune transpunerea petitionei la Consistoriu spre considerare la împărtirea ajutorilor de statu

Dep. Branu de Lemenu descriindu starea deplorabilă a comunei său și a parochiei recomanda propunerea comisiunei spre primire.

Dep. I. Popescu propune votarea unei subvenții anuale regulate din interesele fondului Mogăianu de 30 mil.

Dep. Nic. Popa arată, că starea amintitei parochii nu este atâtă de desprăzuită, cum s'a descris, de către disă parochia are și portiune canonica, deci nu se poate numera între cele mai serace parochii — dreptu aceea sprințește propunerea comisiunei.

Votându-se se primește propunerea comisiunei.

La rogarea comit. par. din Halmeagu protopr. Cahalului pentru unu ajutoriu spre a pute zidi turnul bisericei comisiunea propune transpunerea petitionei la V. Consistoriu spre a placidă din fondul bisericelor serace unu ajutoriu posibil.

Se primește.

Cererea deputatului laicu din cerc. VIII Al Danciu spre a se dispense de sedinție în sessionea de satia.

Se primește.

La rogarea sinodului par. gr. or. din comună urbana Clusiu pentru a se lăua sub scutu îngrijirea de acea parochie și de unu capelanu, din motivu, că parochului din Clusiu i s'a datu ajutoriu din fondul de 30,000 fl. și este și protopopu tractuale și catechizarea tinerimiei săruu potă face în două dile pre septămâna și unu capelanu în o parochie mică nu se admite după conclusele congresualu, rogarea amintita se respinge; pentru edificarea casei parochiali comitetul paroch. poate prin Consistoriul arch. să adune mila din archidiecesa.

Deputatul V. Rosiescu prelungă unele deslușiri recomanda propunerea spre primire.

Dep. E. Macelariu se declară contra propunerii și propune transpunerea petitionei la Ven. Consistoriu spre considerare.

Votându-se se primește propunerea dep. El. Macelariu.

Rogarea parochiei Dobră spre a se dă unu ajutoriu pentru repararea bisericii deosebite.

La propunerea comisiunei se transpusă consistoriului spre a se dă unu ajutoriu din fondul bisericelor serace, pentru adunarea de mila sa se facă pasii necesari.

Relativu la rogarea asesorului cons. M. Lazaru pentru unu adapsu la salariul seu, comisiunea propune transpunerea petitionei la comisiunea bugetară spre considerare.

Dep. E. Macelariu și I. Hannia se declară contră propunerii comisiunei.

Dep. Branisce e în legatura cu propunerea relativă facuta de densulu în sessionea trecută Nr. pr. 50/1873 propune, că rogarea din cestiu se trăea la comisiunea pentru propunerii.

Se admite propunerea deputatului Branisce.

La ordinea dilei urmează raportulu comisiunei pentru arondarea protopiatelor.

Dep. Branu de Lemenu propune sinodul acceptarea en bloc a elaboratului de base pentru desbaterea speciale.

Se primește.

Urmădu desbaterea speciale, dep. Branu de Lemenu propune primirea en bloc a elaboratului.

Dep. Metianu partinse propunerea lui Br. de Lemenu, și rezerva înse deputatului a face unele observații.

Dep. cav. de Puscariu doresc

a sci dea acceptarea en bloc are sa urmeze cu său fără rezerva.

Dep. Strevoiu se declară pentru primirea fără rezerva.

Dep. I. cav. de Puscariu pledează pentru acceptarea cu rezerva.

Dep. N. Popa nu e contra acceptării en bloc, dărescă cunoscute amendamentele comisiunii la proiectul consistorialui, doresc că referințele să arate diferenția între elaboratul consistorialui și alu comisiunii.

Dep. E. Macelariu combată primirea en bloc și propune trecerea la desbaterea speciale.

Se primește propunerea lui El. Macelariu.

Urmădu desbaterea speciale.

Se primește fără observare și conformu conculsului elaboratului comisiunii 1) protopiatul Sabiu 2) prot. Selischi 3) prot. Mercurei, 4) prot. Sebesului, 5) pp. Orestiei 6) pp. Hatiegului 7) pp. Devei 8) pp. Dobâcei 9) pp. Iliei 10) pp. Geoagiu 11) pp. Zarandului 12) pp. Albei-Iohi 13) prot. 14) pp. Campenilor 15) pp. Tordci.

Relativu la protipiatul Campiei dep. V. Rosiescu propone, că comună bis. Apahidă, fiindu tare aproape de Clusiu, să se anexeze acestui protipiat.

Dep. Cupsiu recomanda testul elaboratului.

Se primește înse testul comisiunii și 16) prot. Campiei 17) pp. Clusiu 18) pp. Ungurasului 19) Cetatei de pește 20) pp. Solnocului de susu.

Dep. N. Cristea face propunerea: Tractul ppres. alu Solnocului de susu și Solnocului de josu se intronește în unu tractu alu Solnocului cu reședința in Deesiu.

Propunerea acăsă se respinge și se primește nemodificat 21) pp. Solnocului de josu, 22) pp. Bistritie 23) pp. Giurgiu 24) pp. Miresu Osorheiului 25) pp. Ternavei 26) pp. Mediașului 27) pp. Sighișoarei 28) pp. Odorheiului 29) prot. Cahalului (Rupe) 30) pp. Treiscauneloru 31) pp. Brașovului.

Cu privire la prot. Berzei dep. cav. de Puscariu propune a se acceptă numirea „prot. Branului“ in locu de alu Berzei.

Dep. Metianu dandu unele deslușiri în respectul nomenclaturii se provoca la conculsul unanim alu sinodului ppescu, prin care s'a primit numirea „prot. Berzel.“

Mulțumită cu aceste deslușiri cav. Puscariu și retrage motionea și se primește testul elaboratului și numirea de 32) pp. Berzei 33) pp. Fagarasului 34) pp. Avrigului 25) pp. Agoitei, căruia la propunerea dep. M. Branisce i se anexeză și comună bis. Cinculu micu.

Presidiul încheie sedința la 2 ore d. a. anunțându cea proimă pre dău urmatore la 9 ore.

Siedința V.
(din 11 Aprilie 1874.)

Dupa deschiderea sedinței se cetește și autentică protocolul din sedința premergătoare.

Deputatul Olariu anunță trișta scire, că unu membru alu sinodului arch. protopresbiterul Ilie Ioanu Orbanu a repausat in Domnoul in 10 a lunei curente.

Sinodul ia la cunoștința acăstă scire trișta și-si exprima condolența prioră.

Presidiul anunță că a incursu următoarele esibite:

O planșă ananima asupra protopresbiterului Solnocului II Sam. Cupsiu pentru unele intrelasări in oficiu.

Rogarea dep. dia c. XI Dam. Manole pentru despensarea de la sedințele sesiunii prezente.

Petitionea inventarului disponibil Gab. Soronu pentru unu ajutoriu banal.

Acestă trei petitioni se transpun la comisiunea petitionară.

Deputatul E. Macelariu face următoarele propunerii:

Considerandu că spre a-i se deschide

ocasiune sinodului archidiecesan că corporatiune legislativa bis. de a potă aduce legi salutare și corespondentorie să de a satisface prin acăstă înaltei sele probleme care în lini'a prima e: privilegiarea asupra moralităției clerului să poporului credintosu se cere absolutamente să înainte de tōte o cunoștință perfectă a tuturor elementelor constitutive din organismul bis. să a tuturor miscamintelor ale acestui; considerând ca elementele să miscamintele organismului bis. se manifestă în vieti publică a bis. prin anumiți factori, fără a căror cunoștință deplena sinodul arch. nu să va potă implementa nice odata în modu eficace să multiamitoriu acele agende, carii sunt rezervate prin § 96 alu Statutului organicu;

Considerându ca aceiasi factori manifestatori de forțile morali și materiali ale organismului bis. nu s'au adus pâna acum la cunoștință sinodului arch. axaurindu să in modu deplin evident;

din aceste considerante să ia voia subsemnatul a face urmatorela propunere:

Prea ven. sinod arch. sa binevoiescă a insarcină pre Ven. Consistoriu arch. a culege să substerne în venitoriu pre lângă raportu să urmatorele date statistice:

A Despre procesul divorzialu.

1. Câte procese a incurzu la Consistoriul arch. că instantia a II?

2. Câte din acestea cadu pre fia-care protopresviteratu?

3. Câte s'au decisu cu disolvarea matrimoniu?

4. Câte s'au respinsu de lips'a de motive de despărțire?

5. Câte procese s'au decisu cu modificarea sentintiei I.?

6. Câte s'au decisu cu aprobaerea sentintiei I.?

7. Câte s'au decisu definitivu?

8. Câte au appellat la instantia III?

9. In cîte procese s'au dictat părților mulțe banali (canone) să in favoarea cărui fond?

10. Din ce motivu s'au cerutu divorziul?

11. Din ce motivu a urmatu disolvarea matrimoniu?

12. In proporție cu cei doi ani premergatori au crescutu său au scăditu numărul proceselor divorziale să in ce măsură?

II. Câte parechi casatorite traiescu despărțite fără a fi incaminat procesu divorzialu?

III. Câte parechi traiescu in concubinatu să ce pasi s'au facutu pentru incetarea acestei vieturi scandalose?

B. Despre causele disciplinare.

1. Câte au ocurzu în decursul anului?

2. In ce au constatuit invinuirea?

3. Câte s'au terminat să cîte suntu pendente?

4. Ce pedepsa s'au dictat?

C. Despre cleru.

I. Sa se substernă unu conspectu generalu despre intregu statul clericale incheiandu cu 31 Dec. 1873, iéra de atunci începe pâna la finea lunei tienerei sinodului arch.; unu altu conspectu despre nou chirtonii să chiratositii să cuprinditoriu de urmatorele rubrice:

1. Numele să conumele.
2. Etatea.
3. Anii de servituu.
4. Cualificatiunea.

5. E insurat, veduvu, celibe său călugeru?

6. Datul să numerulu Singheliei.

D. Despre treceri dela una la alta confesiune.

1. Câte suflete au trecut la alta să la care confesiune?

2. Câte suflete au trecut dela alte confesiuni la a năstră?

3. Din ce motivu s'au intemplatu treerea?

E. Impartirea ajutoriului imperial să a celui din fundatiunea de 30,000 fl.

Despre impartirea acestoru ajutorie sa se substernă in totu anulu unu conspectu

completu pre lângă o scurta însemnare a motivelor de consideratiune.

F. Biserici.

Sa se substernă o însemnare a tuturor bisericelor din archidiecesa careva va avea sa cuprinda urmatorele rubrice:

1. Anulu edificării.

2. E corespondentoria său nu?

3. Ayerea miscatoriei să nemiscatoriei precum să pretiului averei nemiscatoriei.

4. Ca indusa e averea nemiscatoriei prenumele bisericei său nu? In casulu din urma ce dispusetiuni s'au facutu pentru a-jungerea dreptului de proprietate alu bisericei?

5. Venitulu anualu alu bisericei să de unde provine această?

6. Cuantulu speselor anuali.

7. Câte să unde s'au edificat biserici noue?

8. S'au tienutu să cîte sinode protop. să parochiali.

9. S'au subternutu să cîte ratiocinie bisericesci?

G. Colecte benevole și taxe.

Sa se substernă unu conspectu:

a) Despre sumele intrate prin colecte benevole să impartiarea acestora;

b) despre sumele intrate că taxe pentru deliberate in cause matrimoniali.

In fine sa se substernă unu conspectu:

a) despre numerulu sufletelor;

b) despre numerulu botezatilor;

c) despre numerulu mortilor;

d) despre numerulu cununatilor.

Alta propunere:

Ca prea Ven. Sinod sa binevoiescă a insarcină pre Consistoriul archid.

1. Că tōte obiectele pertractande in sinodulu archid. sa le publice in „Telegraful Romanu“ celu putienu cu 20 dile înainte de tienerea sinodului archid.

2. Pentru darea de opinione asupra obiectelor pertractande, sa se aléga o comisiune ad hoc de 15 membrii, careva va avea sa se intruni in Sabiu, celu putienu cu trei dile înainte de tienerea sinodului archidiecesanu.

Se da comisiunei pentru propuneri. Deputatul Popescu face urmatorela propunere:

a) Sinodulu archid. sa binevoiescă a discvedea tiparirea de protocoale pentru ratiocinile averilor bis. să colare uniforme in tota archidiecesa.

b) Tiparirea de blanchete pentru estrase, protocoale matriculari iéra uniforme pentru întrăg' archidiecesa, cari tiparituri sa se cumpere de comitetele parochiali resp. de preotii din archidiecesa.

Se da comisiunei pentru propuneri.

Deputatul comisiunei verificătoare aduce la cunoștința sinodului, ca comisiunea verif. este gata să se referă.

Prezidiul a punendu la ordinea dilei referadă verificării, se propune prin referințele comisiunei Rub. Patiti a verificarea dep. din cero. VI alu Fagarasului, Ioanu Gram'a.

Sinodulu său primeșce de verificato.

Prezidiul a propune la ordine continuarea referadei comisiunei pentru arondarea protopresbiterilor să adeca relativu la unele dispozitioni transislorie pentru introducerea elaboratului acceptatuo de arondare; comisiunea pentru arondare propune spre primire urmatorele:

I. Administratorii protopresb. actuali nu mai au locu. Administratorii ppesci carii celu putienu 10 ani au fungat că administratori prot. să cari au dovedit ca suntu apti, sa li se concéda a concură la postulu de protopres. in cerculu loru ppescu.

II. Protopr. desfiintiatu dupa acestu conclusu — cari au in fruntea loru protopresbiteri actuali numai dupa devenirea in vacanta a scaunului ppescb. desfiintandu are a se pune in lucrare.

III. Tōte protopresbiterale ce au remasu intacte său din cari numai putine comunităti s'au luat, său la cari putine s'au adausu, sa se arondeze indata să la casu de vacanta se implinescu.

IV. Reclamările fundate a unei alte comunităti bis. fată de arondare suntu per-

mise. Cu executarea se insarcină Consistoriul archid.

Dep. Hanea dechirându-se nemaiamitu cu propunerile comisiunei face urmatorela propunere:

1. Arondarea protopresb. in modulu statoriu are a se privi de normativa. Reclame fundate voru fi să in venitoriu considerate și respectate.

2. Executarea legei de arondare a acelor protopriate cari au rmasu intacte să numai in privint'a segregării să anexsări unei să altei parohii s'au schimbatu are sa urmeze numai decât.

Desfiintarea ppesciterelor celor existenti să formarea celor noue din aceleva urmă numai dupa devenirea in vacanta a unui său altui ppesciteru existente.

3. Administraturele ppesciterale au să inceteze să adeca administraturele ppesci cari prin să dupa arondare au remasu intacte său prin segregare său anectare unei săn altei parohii s'au schimbat — adeca suntu alesu dupa prescrierea Statutului org. să se chirotescă că protpp. definitivi; unde in se suntu numai denumiti sa se dispuna alegere să sa se efectueze intreg'rea statuiilor ppesci vacante prin barbati cu calificati, iéra administraturele de ppiese desfiintandu să arondandu său anexande se inceteze.

Concursulu administratorilor protopla statuine, pre care o a administrat in tempu de 5 ani spre multamirea respectivilor este admisibilu să atunci, cându acelui a ii lipsesc calificatiunea teoretica receruta să lips'a altor concurrenti mai cu calificati.

Dep. I. cav. de Puscariu se dechiră multiemitu in parte esențială a propunerii dep. Hanni'a, totusi propune a se primi acestu punctu formulatu precum urmează:

Protopresbit. cari in presentu se conduceu de admin. ppesci suntu de a se intregi in intielesulu Stat. org. cu acca exceptiune, ca resp. administratori avendu unu servituu practicu de 5 ani in administrarea ppiale voru potă concurge la implinirea postului de protop. pentru resp. tracte arondate să deca nu aru avé calificatiunea teoretica receruta prin conclusulu sinod. din regulamentul paroch. sin. din 1873.

Excl. Sea dlu preziedinte doresc deslegarea intrebării dupa intielesulu Statutului org., unde suntu terminii „barbatu calificat să benemerită“ să facă de interpretarea ce să a datu terminul acestui a prin regulamentulu provisoriu din 1873 să exprime dorint'a, ca n'ară să consultu să se inchide preotilor meritatii să probati calea spre inaintare in trepte mai înalte ierarchice să deca li ară lipsi studiile formale teoretice, ci altcum nu este modu de a se potă recunoaște să remuneră meritele fia-cărui după cuvintia.

Dep. Branisce sustine ca numai acei administ. sa se admite la ocuparea oficielor prot. pre venitoriu, cari intrunescu recerintele teoretice.

Dep. Schiavu propune, că regulamentulu arondării sa se introducă numai in modo provisoriu.

Dep. Sandru propune, că la posterile devenind vacante prin proiectul de arondare potu concură să adm. ppesci presenti să se potă alege și institut prot. deca între concurrenti nu se află atari individi, cari arata calificatiunea receruta prin lege.

Dep. N. Popescu reflectă la parerea dep. Popescu, că propunerea dep. Hanni'a nu aru fi identica cu punctul cestiuialu in propunerea dep. cav. Puscariu, constată că cu identitatea propunerii să a dechirat intielesul dep. Hanni'a și prin urmare sa se restranga a decide numai in privint'a propunerii dep. Puscariu.

Dep. El. Macelariu nu e de parere dep. Popescu.

Spre chiarificarea lacrului se cestiu de nou tōte 3 propunerile și se decide a se loá fia-care separatu.

Dep. Branisce se dechiră pentru propunerea lui Hanni'a.

Dep. N. Cristea springesce

propunerea dep. Puscariu, totu asemenea sprigenescă dep. Miheltian propunerea lui Puscariu.

Dr. Mesiotă propune, că cu privire la admitemea adminis. ppesci cari nu au calificatiunea specială prescrisa prin lege, aceia cari au servit că administratori 10 ani suntu admisi necondiționat la concursu, iéra cei au celu putienu 5 ani de administr. sa se potă admite cu învoieea consistoriului.

Dep. Z. Boiu springesce propunerea lui Puscariu.

Dep. Par. N. Popea cu privire la propunerea dep. Hanni'a constată că nu există administratori alesi ci totu suntu denumiți de consistoriu și prin urmare se dechiră contra propunerii lui Hanni'a, carea tientescă la casuri speciale, și se alatura la propunerea lui Puscariu.

Dep. Metianu doresc a se primi la propunerea deput. Puscariu cuvintele „după impregiurări și după potinția“.

Dep. Macelariu contradice terminului, contra legei, cu care dep. Popea in deslusirile sale a marcat alegera administratorului dela Mercurea.

Dep. Popea se modifica in expresione aducendu de motiva alu neprobarei alegerii adm. dela Mercurea neimplinirea recerintelor prescrise prin statut. org.

Dep. Boiu in calitatea de fostu comisariu consist. la acea alegeră dechiră, că nu se scie culpabile de nici o lucrare contra legei.

Dep. Borcică face s'nodul acentu, că orțiunea principale să reduse la unu casu specială și doresc, că lucrul acestă sa se tracteze numai principale, fără privire la cutare său cutare casu să se alatura la propunerea dep. Puscariu.

Cerindu-se incheierea desbaterei Prezidiului pune la votu:

a) Punctul I alu propunerii lui Hanni'a, care nu se primește.

b) Propunerea dep. Puscariu carea Se primește.

Urmându desbaterea cu privire la punctul 4 alu comisiunei formulată de dep. cav. Puscariu același propunere in urmatorele:

Comunale dela marginile protopresb. cari s'ară sem'i ingrenate prin acăstă arondare, au dreptulu de a reclama pentru anesarea la protopopiatulu invecinat in terminu de trei ani la consistoriul arch. si pre calea recursului la sinodulu archidiecesanu.

Acăstă propunere se primește.

Punctul II alu comisiunei formulată de dep. Hanni'a in punctu 2 alu propunerii sale

Se primește.

Asemenea se primește punctul III alu comisiunei formulată de dep. Hanni'a in punctu 2.

maliile și abusurile daunătoare, ivite în chivernisirea avorei bisericesei, iera de altă parte, comitetelor și epitropiei parochiale, în sfera de activitate a lor, prevedută în art. II. §. 23. p. 2. și §. 27. p. 6. a statutului organic, să li dea o invitație corespondentă, spre a-si putea împlini detorintele — morali cu conșientiositatea, acurateția și punctualitatea, ce o pretinde interesul și bunastarea bisericei noastre.

Inse consistorialu eparchialu, au băgat de séma, ba din casuri concrete s-a convinsu, ca dispusețiunile stat. org. și ordinatiunile normative, provocate mai susu, în multe locuri nu se manuțin cum se recere, ci se aplică foarte superficialu, ba în unele comune bisericesci de felia nu se observă nici efektuesc; dreptu dovedă urmatorele casuri speciale:

1. În cutare comună, chiaru preotul concernante, influențându și seducendu pre epitropulu bisericei, fără de scirea și invoarea comitetului parochialu, a luate sume însemnate din banii bisericei firescă în chipu de împrumutu; dar despre care bani, ne cum sa fie datu obligația formală proovedută cu garanția ipotecară, epitropulu nici maceru o simplă recunoștință în scrisu nu are la mână spre legitimarea sea.

Urmarea acestei anomalii e acea: ca preotul respectiv a reposat, fără de a remane cătu-si de patiuă avere propria privată, din care sa se poată incasă detoria, respective pretensiunea bisericei; de-si §. 23. p. 2. și §. 27. p. 6. din stat. org. impune comitetului parochialu: „a îngriji pentru sustinerea în intregime a avorei bisericesci miscătore și nemiscătore” iera epitropiei parochiale și opresce: „a întreprinde vre-o erogătire fără imputernicirea comitetului respective sinodului parochialu”; va se dica: in primă linia membrii comitetului parochialu suntu responsabili, pentru ca n'au controlat epitropia conformu §. 27 p. 5 din stat. org. iera epitropii parochiali suntu și mai vinovati și asiā densii, — pre calea regresoului din averea loru, voru restituī bisericei sumele consumate de reposatulu preotu, pentru ca au calcat dispusețiunile §. 27 p. 6 a stat. org. și pentru ca normatiile consistoriale susu citate i-au facut responsabili pentru orice daune eventuale provenite din neîngrijinta loră.

2. Totu cutare preotu, în decursu de mai multi ani, n'a solvită contribuția publică regescă și comunala, nici prestaționile de echivalentul după sesiunea parochială ale căreiă venituri inse, fiind destinate la dotaționea sea le-au folositu deplinu; de unde urmă, acea fatală impregjirare; ca reposându preotulu restantieru de contribuție, — autoritățile financiare prin organele executive, neflându lasamentu privat propriu și reposatului, au secostrat sesiunea parochială, pre care intabulându sarcinile contribuționali, pamenturile le-au esarendat la particulari pre mai multi ani, adecă pâna se voru depură restantiele contribuționali dimpreuna cu percentele de întardiere și spesele execuționali, cari totu la oală facu o sumă enormă.

Eventualitatea această este chiară în detrimentulu vedovei preoteze și a orfanelor delasali, pentru a căroru sustinere reposatulu sotiu și parinte în decursul vieției și ai funcțiunii sele indelungate — neîngrijindu-se, i-au lipsit chiaru și de beneficiul veniturilor intercalarie ce li competu sermanilor pre unu anu de dile. Prin această apoi atâtă comunei bisericesci, cătu și jurisdicționei diecesane în privința deplinirei său reducerei parochiei devenite vacante, s'au cosinutu neplaceri și perplexități; căci întrevinurile și reprezentanțile facute de aici, la locurile competenti în meritulu acestă au remasu neconsiderate și inca tocmai din motivu pentru ca sesiunile parochiale fiindu proprietăți ale bisericei, organele concretiute cu chivernisirea loro, au datoriată a staru și pentru punctuală depurare a sarcinilor contribuționali publice, dela cari nici

chiaru averile erorali nu suntu scutite, — său exceptionate. —

3. S'a mai intemplată apoi și acea: ca cutare preotu său invetitoriu iera fără de scirea și invoarea comitetului parochialu a datu în arenda pamenturile particolare, inchieandu contracte pre mai mulți ani, pentru cari apoi sumă intrăga a pretilui arende a primit'o înainte și au să consumat'o, fără de a trage séma la consecințele viitorului. —

Reposandu apoi preotulu, urmatorii lui, adecă veduva și orfanii și în privința acăstă suntu espusi fatalităților și controverselor cu respectivii arendantori de pamenturi; de ore-ce pamenturile parochiale și scolarie, suntu averi adecă proprietăți neatacabile ale bisericei universale, date preotului și invetitoriu numai spre usufruirea că dotațione, pre tempulu vietiei și respective funcționi; prin urmare, ori-ce contracte de acăstă natură după mōrtea usufruitorilor preot și invetitor, făția cu comună și autoritatea bisericescă neavându nici o valoare, — de sine se intielege: ca eventoalele consecinție procesuali urdite din asemenea negociații abusive, iera numai bătă familia le suportă și simtiesc cumplită.

Deci că sa se precume și delatură odată asemenea anomalii condamnabile, pre cătu de daună interesului bisericei, pre atâtă de compromisiile și pericolose moralităției și existenției preotiei și altoru fetie bisericesci și scolarie: Consistorialu eparchialu, că superioritate, în virtutea dreptului și detorintei de supraveghiere, prin normativula de făția, — și în legatura cu ordinatiunile precedente, — emise dejă în acestu meritu, spre cinoxura, strictă acomodare și efektuire, de nou dispune și ordinează:

I. Cu privire la împrumutul de bani bisericesci.

1. Precum n'a fostu, și nu i este permisu comitetului parochialu, a-si dă invoarea că sa se împrumute cui-va bani bisericesci fără de legitimarea garanției prescrise în ordinatiunea de datul 15 iunie 1873 Nr. 808. Epitr. 278. și precum comitetul parochialu, abatendu-se dela acăstă regula va suportă regresulu pentru daunele bisericei, — totu asiā aici epitropi, cari au indresnitu său voru îndresni fără de scirea și imputernicirea comitetului parochialu a dă cui-va, — fă preotul, invetitoriu ori altui credinciosu, macar unu crucieri împrumutu: se declară de necapabili pentru chivernisirea banilor bisericesci, și depunându-se numai decătu, voru și constrinsi daunele eventuale a le restituī bisericei din averea loru propria.

2. Comitetele parochiale, sub greumentul responsabilităției, suntu indetorate: conformu §. 27. p. 5 a stat. org. în decursul anului, din căndu în căndu, a controlă și vizită cassă bisericescă adecă pre epitropi, — a constată rezultatul controlării și vizitării și a face relație protopresbiterului; iera acestă incătu va află: ca în cutare comună din partea cărui epitropu s'a comis u abatere și abusu, — conformu normativului din 27 iuliu 1872. Nr. 1012. — Epitr. 319. pre respectivul epitropu numai decătu 'lu va depune, și manipularea banilor, o va concrede interimalminte unui membru din comitetul parochialu, pâna voru urmă dispusețiunile ulterioare; iera în casuri de abuzuri și deficituri grave și evidente, insu comitetul parochialu poate face acăstă fără de întrevirea protopresbiterului, facendu acestă aretare supletoria.

3. Spre a se potă constată și delatură celea pâna acum dejă intemplată: protopresbiterii concernante, în firul ordinatiunii consistoriale din 15 iunie 1871. Nr. 808. — Epitr. 287. aline'a 13, suntu insarcinat a substerne Consistorialu o aretare specifică despre totă pretensiunile de bani bisericesci, dubiose și neîncassabile la care aretare și de a se espune:

a) numele epitropului manipulante, a presedintelui și notariului dela comitetul parochial;

b) numele detorasiului de bani și deca suntu, și a chizisilor lui;

c) sumă detoriei în capitolu și interese și motivul care face imposibila incasarea detoriei.

4. Fără de scirea și incuviintarea Consistorialu eparchialu, nici comitetul parochialu nici sinodul parochialu, în viitoru nu-i este permis: a declară vre-o detorie de neîncassabilă necum a o stergă superficialiteru din evidența pretensiunilor bisericesci, ci a nisuf de a se ascundă și licuidă în conformitate cu citatele normative; — iera cu privire la celea din anii precedenți, adecă de totu vechi dubiose și absolutu neîncassabile, comitetul parochialu, va face protopresbiterului, și această Consistorialu proponere pentru dispozitioni ulterioare.

II. Cu privire la depurarea contribuționei publice regescă și comunale.

1. Fă-care usufructuaru de pamenturi bisericesci și scolare anume: preotul pentru sesiunea parochială, iera invetitoriu pentru estravilanul scolei, și deobligato:

a) Tote restantile contribuționali directe din anii precedenți pâna inclusiv la capitolu anului 1873 sub grea responsabilitate — a le depură, și despre efectuitora depurare a se legitimă înaintea protopresbiterului concernante, producându-i libelulu de dare;

b) Iera în viitoru, a nisuf că prezantunile curinti, regulatu și punctualu să le depuredie că asiā ia capitolu anului, sa nu remana nesolvite; ceea ce apoi totu-déun'a în primele luni ale anului proksim și indatorat să legitimă înaintea protopresbiterului concernante aretându-i libelulu, din care se poate vedea depurarea.

2. Protopresbiterulu tractualu concernante, indată după primirea și la curențarea acestui normativu, va provoca oficiale parochiale din tractul submanuatu, ca fă amenare se-i substerne, o aretare specifică despre:

a) numele preotilor și invetitorilor respectivi restantieri de contribuție;

b) prestaționile contribuționali prescrise, solvite și restante cu finea anului trecutu 1873, și despre celea prescrise pre anulu curint;

c) o adeverintă din partea comitetului parochialu subscrisa și de antistiu comunala politica, din carea sa se constate: ca ore pentru contribuționile restante, facutu să a execute preotul său invetitoriu, este intabulata său secuștrala sesiunea parochială și pamentul scolei?

3. Încătu apoi voru ocure casuri de aceste, comitetul parochialu sub propria responsabilitate și indatorat a reflectă pre antistiu comunala respective pre organele financiare: ca execuționea asupră sesiunoi parochiale său a pamentului scolaru adecă aplicarea mesurilor usuale execuționali facia cu averile bisericesci, este nejustă; de ore-ce atâtă preotulu cătu și invetitoriu folosindu veniturile, este indatorat, a suportă și sarcinile contribuționali, prin urmare și execuționea pentru restante numai în contră loru, și numai asupră averii proprii private a loru are locu și valoare legală.

4. Dece înse totusi voru ocure casuri, unde preotulu său invetitoriu negrigeante, și amenintiatu cu execuționea, dăru elu nu posede avere privată, protopresbiterulu concernante și indatorat a starui: că facia cu sesiunile parochiale și pamenturile scolare se previna ingerinței execuționale din partea organelor financiare, adecă controlându, și tienendu în evidenția cele prescrise în punctul 1 și 2, a normativului de facia, va îndrumă comitetul parochialu: că indată ce cutare preotu său invetitoriu nu 'si va fi depurată restantă contribuționii, singurul comitetul se grigescă pentru depurarea sumei restante, adecă în proporținea sumei pretinse se esarendedie o parte din pamenturi și din pretilu acelor a depurându restantele contribuționali numai prisosulu se-lu dea respectivului usu-

fructuaru; — avendu a reportă despre aceste casuri. —

III. Cu privire la contractele de esarendare a pamenturilor parochiale și scoară.

1. Preotulu și invetitoriu usufructuaru, este indreptatul a dispune de beneficiile sele, dăru numai pre tempulu vietiei respective funcțiunii sele că atare; dreptu aceea și pamenturile destinate la dotaționea sea, — le poate chiverni cum i vine mai bine la socotela, adecă le poate și esarendă particularilor, de sine intielegendu-se: ca contractele despre esemene esarendări nu au valoare obligatorie nici consecinție pentru viitoru, adecă în casu de eventuală moarte său delatorare din funcțione a respectivului preotu său invetitoriu usufructuaru.

2. Respectivii preoli și invetitori, se facu atenți asupră acestei impregjirari și li-se recomenda: că la astfelii de negoțieri, se fie forte cu bagare de séma la tote eventualitățile, și pre cătu se poate să se retiena dela inchierea contractelor pre mai mulți ani, căci — precum dovedescou casurile concrete amintite mai susu: neîntelegerile și consecințele procesuale eventualmente s'ară mai escă cu respectivii întreprinditori, numai pre urmatorii repositorii loru i va privi și asupră.

3. Comitetelor parochiale, sub greumentul responsabilității proprii, li-se opresce seriosu: a 'si dă invoarea la astfelii de afaceri său ale întreprinde singure fără de a cere incuviintarea sinodului parochialu, și acăstă fără de a midiloci aprobarea Consistorialu eparchialu, iera în casuri esenționale numai în impregjiră favorabile prevedute și cu stipulații secure, se potu încheia, și contracte dări carii au valoare numai după ce voru fi esaminate și ratificate de Consistorialu eparchialu.

Protopresbiterii concernanti suntu insarcinat cu supraveghierea și controlarea rigurosa a manutinerii și împlinirei acestor dispoziții din partea organelor subalterne; avendu despre rezultatul loru la finea fiecărui anu a substerne Consistorialu raportu circumstantialu.

Normativul acestă estradându-se întrono exemplarul pentru fă-care oficiu parochialu, se tremite concernintei protopresbiteru, că sa dispuna numai decătu a se publică sinodul comitetului și epitropiei parochiale din fă care comună iera oficiul parochialu luându cunoștința despre elu și comunicându eu invetitoriu, lu va pastră in archivu, spre cinoxura strictă acomodare și necesară întrebuintare.

A r a d o , in 21 Martiu 1874.

Consistoriu eparchialu român greco-oriental alu Aradului că senatu epitropesou.

E d i c t u .

Ioanu Luc'a din Ocn'a Sabiiului, cărele de 8 luni a parasită pre legiuitora sea sotie Elen'a Gligorou Baltesiu fără a se sci ubicatiunea lui, se cîtează a se înfatisiă înaintea subsemnatului scaunupescu în terminu de unu anu, căci la din contra procesulu matrimonial asupra-i se va pertractă și decide și în absența lui.

Mercurea 8 Aprile 1874.

Scaun. ppescu gr. or. alu tract. Mercurea.

I. Drocu, adm. prot.

(1-3)

Ioanu Cristea

compactorul in Sabiiu, se recomanda on. publicu român cu legarea de cărti, protocoale, brosuri etc., și preste totu cu execuțarea tuturor comissionilor ce cadu in cercul compactoriei, promitiendu lucru promtu și solidu și cu pretiuri cătu se poate mai moderare.

Locuința strad'a Culiti'a Tur-nului Sag-Gasse Nr. 24.